

ՄԷԺՄԱՌԻԱԹԸ

موسوعة آخبار

اداره خانه سی بك اوغلسنده جاده كبرده نومرو 75

MEDJMOUA-I-AHBAZ

JOURNAL QUOTIDIEN

Bureau: 65 Grand Rue de Péra

Իտալիայի մասին Պեյզիուստա ճատտէյի քէպիտէ թագաւոր ճիվարնտա Նօ . 65

ԱՄԵՐԻԿԱՆԷ 1 ՆՈՅՈՒՆԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՏԵՐ ԿՈՄԻՏԱՆ ՔԱՀԱՆԱԹԻՆ ԳԵՐԵԶՄԱՆԸ

... Խմբագիր .

Այս տարի չկարենալով Երանելի Տէր Կոմիտասայ գերեզմանին՝ որ ի Սամաթիա, ազգային ջերմեանդից հետ ներկայ գտնուիլ, մինչդեռ կը փափաքէի նորա տարեգարծին վրայ մի քանի տեղեկութիւն առնուիլ, երբ Մէճմուսը Ախպար լրագրոյն հոկտ. 29 թուականաւ թերթին ձեռքս անցնելով, Պ. Ալանի յօդուածն կարդացի և փափաքած տեղեկութիւնքս ստացայ :

Սակայն յօդուածին հեղինակն կ'ըսէ թէ, « Դար մի է զի այդ գերեզմանն ուխտատեղի եղած է, և տակաւին չէ մտածուած երկաթեայ վանդակով բաժնել զայն միւս գերեզմաններէն » : Կը շուրջամ պատասխանել այս զիտողութեան թէ՛ չատոնց ի վեր ազգային ժողովոց մէջ այս նիւթիս վրայ խօսուած է, և թէ՛ Պ. Ալանն քիչ մ'աւելի ազգային լրոց, և այդ փափաքին կատարելութեան մի քանի դժուարութեանց տեղեկաւ ըլլար, անշուշտ պիտի չհամարձակիր այդ երկողոն յօդուածին մէջ հրատարակել :

Ձեռք ուզեր ըսել թէ փոքրիկ գումար մը չէր գտնուէր երկաթեայ վանդակին շինութեանը համար, որովհետեւ ինչպէս վերոյիշեալ յօդուածին հեղինակն կը յայտարարէ, համալն եւս 2-3 դուռ ամենայն սիրով վճարելով, քիչ ժամանակուան մէջ վանդակն կրնար շինուիլ և կամ դիւրին կ'ըլլար Ղալաթիոյ Ս. Փրկիչ եկեղեցւոյ երկաթեայ մի վանդակն Սամաթիոյ փոխադրել : Ո՛հ, խընդիրը այն չէ, այլ ինչ ինչ դժուարութեանց և նկատմանց պատճառաւ է որ, հսկառակ մի քանի մեծագոյն անձանց այս մասին տրտայալուած բաղձանացը, այդպիսի վանդակ մը մինչ ցայսօր կարելի չէ եղած դրուիլ :

Պ. Ալանն քիչ մը հեռուն կ'աւելու թէ՛ « Այդ ինչ յիշատակ կամ ինչ միջոցաւ թուիլն և բարոյական գորութիւնը զգեսունը կամ ունինք այդ երանելի Գահանային գերեզմանէն որուն վրայ ո՛չ քար և ո՛չ խոյս փայտեայ խաչ մի կայ... » :

Յիշատի երբ այդ տարեգարծին ներկայ գտնուող անձի մը գրչէն այսպիսի անհաւատալի լուր մը կարդացի, մեծ եղաւ դարմանքս թէ՛ ինչպէս հարկաւոր անձանց տեսած և նաեւ համբուրած քարն՝ Պ. Ալան չէ կրցած տեսնել : Միթէ, Պ. Ալանն ինքն անձամբ մի քանի քայլ աւելի մտնելով, չէ՞ կրցած տեսնել այն արձանադրութիւնքն որ, թէեւ այնքան ձմեռներու ձեանց և անձրեւաց տաճանելի բռնութեամբ մաքուր ապականեալ, ուխտաւորաց յիշո-

ղութեան երանելի Տէր Կոմիտասայ անունն և կեանքն կը քարոզեն : Միթէ չէ՞ տեսած այն մեծ քարն որուն բոլորտիքն ուխտաւորք ժողովուելով կ'աղօթեն և յետոյ համբուրելով այդ քարն կը հեռանան :

Ուստի Պ. Ալանին վերոյիշեալ բառերէն այնպէս կը կարծուի թէ՛ ինքը Տէր Կոմիտասայ տապանին քով երթալու տեղ, հաւանականաբար գերեզմանատան դրան առջեւ կեցած՝ ուխտաւորքն գիտելով միայն զբազած պիտի ըլլայ :

ՔՈՋՄԻ ՄՆԱՑԱԿԱՆ

Բերա, 30 հոկտ. 91

ԷՀԼԻ ԳԱԼԷՄԻՄԻՉ

Պիւր իւր հաճութեամբ պէտու դադարեցաւ Ալան էֆէնտինին պնտելի, վէ անէ ճէվապէն, Գուժ-գարու Մայր Եկեղեցւոյ Դպրաց դասընտան պիւր զաթըն մեզալէս, վէ մեհուժ Երկրորդ Ձերեհա Չօպանեան հազարնու Օրիորդ Աննա Աղշիկեանն մերսիսէսի, վէ տիւնքի նիւսմէսիգտէ Պէնեան Յազ. Սահակ վարդապետին պիւր մեթուպու, վէ պուհիւն տախի Մնացականեան Գօզմի Էֆէնտինին պիւր Փրկարար օգուժմանը՝ պիւրճէ հազարէթէն մուճիպի մէմուճիյ-եթէս անվապէն պուճուճուճու տուր :

Շու հալտէ, ըստ հանի վէ ճիւմանի սընքօլարըմըզա մէնուպ պիւր խալիլի գալէմ սահիպէթի պուճուճուճու հալտէ, պուճուճու շիմտիէ գատար հէրնէ սէպէպէ մէպի խէ, ալէմի մաթպու-աթտա հէման ալա զահիր օլմաճա-տալար իքէն, պու տէֆա եհիտիլէրի-նի թէպէթիպէն միւթթէթի մեզալէթի նէշիլին միւսարաթ իտիլմէսի՝ օլ պապ-տէ պազը սէօզ սէօյլէմէպէ սէպէպի-եթէ վէրմիլ տիր :

Մաթպուաթ վէ նէշիլեթի ինթի-շարը մէարիֆէ, միւսպաթէթի էֆէնա-րա, վէ թէրազը ու թէգատտիւմէ պիւրեթ պիւր վաթթա օլուճու, ինտէլ ալէմ գապուլ վէ թատիք օլուճու, վէ պու կիւնքի կիւն տրուճուտա էն զիւտաթի իլէրի կիթմիլ օլան միլլէթլէ-րին՝ պու ճիւթէ էն զիւտաթի ըրաթէթ իթմիլ օլանլար իտուկի՝ հազարիքի անվալ իլէ թէպէթի իթմիլ տիր : Մաթպուաթ սահիֆէթլէրին իմա, վէ պու սուրէթլէ գարիլին քիրամա էնվալ միւթալէս վէ միւսհազար իրաթէ իտէն-լէր խէ, թապիլի ումուճի վէճիլէ դա-զէթալար իսէ տէ, պու դազէթալարա էրպապը գալէմ ու քիթապէթին տէ մուսվէնէթլէրի օլմազ թապիլ իքէն, պիպտէ աշխարհական սընքօլարտան օլան գալէմ սահիպէթի ասարը, պիւր գալէ միւսթէսնա վաթթալարտան պաշգա, շիմ-տիէ գատար կէօրիւմէմէթտէ տիր : Արեւելք, Հայրենիք, վէ տիկեր ընթիւ-լէրիպիլ հէյեթի թահիրիթէթին թէշիլ իտէնլէր, էրպապը գալէմ քիթապէթտէն օլան կէնճիլ օլուպ պուճու-լարըն մուհարրէթալ վաթթալ, պազը

տէֆա մուճիպի մուտիլէ օլմազալ պէրապէր, էքսէրիթէթլէն մէմուճի-եթլէ գրաթ վէ թէրազը օլուճուաթ-տա տըր : Աճապա պիպտէ տէ պու եօլտա գալէմ սահիպէթի եօգ մու տուր : Վէնէտիլ վէ Վիլնա Միթիարեան թա-րիթալարը մեթէպէթլէրին իւլմը միւթէնէվիլա թահիլի իլէ, չըգան էր-պապը միւթալէս վէ միւսհազա կէնճ-լէրիպիլ, համո օլուճն էքսիլ տէյիլ տիր : Պուճուլար, զիք իթտիլիպիլ ընթիւ-լէրիպիլ մուհարրէթալարըն իրապ իտէնլէրին, օլ պապտէ պուճուճուճու վաթթը գատար վաթթ պուճուճու, արասըրա, շայեանը գրաթ պէնտ վէ մեզալէթ եազալար, հէմ քէնտի քի-թապէթլէրին թէվաթիլէ, հէմ էնվալի էֆէնալ վէ մալիւմաթըն ինթիլարին, վէ հէմտէ ալէմի մաթպուաթ՝ հէր միլ-լէթին տէրէթի թէրազըսընըն այնիլէ մանէվիսի օլուճու թագտիրտէ, չուճիլէթէ քէնտիլէրի տէ միլլէթիպիլ թէգիթիլ շէրէթիլ պիւրէր վաթթա օլ-մուճ օլմազալ մը :

Պու սէօյլէթիլիպիլ ըստ հանի սընք-օլարա մէնուպ օլանլար ինթի տէ սէօյլ-եթէպիլիլ :

Պու կիւն, ինթիլիպիլ էօյլէ ըստ հանի գաթար պուճուճուաթտա տըրար քի, մալիւմաթը միւթէնէպէթլէրի, վէ գուճ-վէր գալէթիլէթլէրին մաարուճ տըր-լար : Պազալա պազըլարընը մուհարրէ-րաթը Պատիկեր իրապէթիլ տէ մէմու-նէն կէօրիւլիւսօր իսէ տէ, մուհարրէրա-թը վաթթա՝ եալընը օն պէլ կիւնտէ պիւր տէֆա նէշիլ իտիլմէթէ իքթիֆա իտիլմէթլի տիր : Պուճուտան պաշգա երեք-սէք գալէմ սահիպէթի օլմաթա վէ երեք-սէք թապիլիլ տէ իւզուճ եօգ տուր : Պուճա իսպաթ օլմազ իւզրէ, տիւնքի նիւսմէսիգտէ Պէնէնի էրմէնի գաթ-լիք ճէմաթըմըզ միւսասար Պէննա-եան Յազ. Սահակ վարդապետին մեթ-թուպուճու իրաթէ իտէրիլ : Կէրիլ երեք-սէք պիւր գալէմ էսթի, վէ երեքսէք թապիլիլ չալի տէյիլ իտիլ : Լաքին պուճուճու օլան մէշուտաթընա, թաշ-րատա պազը մաշիլլէրտէ պուճուճու միլ-լի մեթթէպէթլէրիպիլ անվալ էսէթիլի-մալիլէ, վէ թաշարատա եաշաեան ընհա-պիլիլն՝ ասըր ըստ հանիլը սընքաթընա չէսպան հալ ու հարէթթլէրին վէ սաի-րէնէ տալիլ վէրմիլ օլուճու մալիւ-մաթ՝ էնէմիլէթտէն վէ մուճիպի իպ-րէթ վէ իսթիֆաթ օլմազտան ազ խա-լի՝ մի իտիլ : Տիկիլ թարաֆտան թաշ-րատա պուճուճու ումուճ մէրսատա վէ ընհապիլ էֆէնտիլիլ տէ չու եօլ-տա քէնտի թէմէրիլին անվալ ումու-միլէսի հազարնուտա արասըրա մալիւմաթ եազալարընտան, վէ տէր իթտիլմէ-լէրիլտէն, մէմուճ օլուճաճալը, վէ պիւրեթիլ միլլէթիլիլ էֆրատը, այնի գաթար էֆրատը մազալընտա օլմա-սըլա, պու թարիլէ եհիտիլէրին անվալիլտէն խապէրտար օլապիլէթիլ տէրքեար տըր :

Վէլլապը պուճուճու վէ պուճուճու միւ-մաթիլ միւսհազաթա մէպիլ, մաթ-պուաթ վէ նէշիլեթըն էնէմիլէթի՝ հիլ պիւր մէտէնի միլլէթտէ ինթեար օլ-լուճաթաթաթընտան, ըստ հանի վէ ճիւ-մանի սընքօլարա մէնուպ օլան քէնաթ-թիլ էրպապը գալէթիպիլ, պուճուճու-նի օլարաթ, էլտէն կէլտիլի մէրթէպէ սայ իթմէթիլ միլլէթէ բէք պիւրեթ պիւր խըզմէթ տիլմէք տիր :

ԻԱՐԻՃԻԵ

Վիլնա շէհրի իսթիլէթաթաթըն հազարնուտա տէվէրան իտէն միւս-թէթիլիլ շայեարար իւզըրինէ, Ալի-մանեթ Տէյիլտէն զազէթաթը պիւր Փրկարար մալիւմաթ նէշիլ ինթիլտիր :

Պուճուճու միւթալէսաթընտան անլա-շիլտըրընա կէօրէ, Ալիլիլա հիւ-քիւմէթիլ պիւր թագըմ՝ եհնի գըլա-լար ինչա իթտիլմէթտէ օլուպ, հէր պիւրի գալէ գատար ճէսիլմէ օգա-տար մէթին պուճուճուճու ճիւթէթ-լէ, ըրիլաթը մեզքիլէրէ՝ պու գըլ-լալարըն ինչաթը ինթիլ ինթիլալար լա-ղըմ կէլէն մաշիլլէրին թայեթիլնէ միւսարաթ իտիլմէթիլտէն իլէրի կէլմիլ տիր :

Արզըն ալթընտան ինչա գըլընա-ճազ չըմէնտըթէր իսէ, ասթէրի նօգ-թալի նազարընտան ինչա իտիլէթէ-կիւտէն, պուճուճու ինթիլ վուգու զու-լաճազ մէսարիլիլ ատէթա մէսարի-ֆաթը ասթէրիլէթտէն մաատուտ օլ-լաճազ իմիլ :

Անճազ Վիլնա շէհրիլին դաթթիլ վաթի պիւր մէվըրի միւսթաշէթիլա-լիլնէ վաղը, վէ շաեթտ Ալիլիլա ասթէրի հուսթաթաթա մաղուպ օլուր իսէ, Վիլնա շէհրիլն իլթիճա իտէ-րէք, օլարատ թէքթար օլարու թէշ-քիլի ինթի տիւնէն միւսաթաթա ի-տիլմէթի, Ալիլիլա հիւքիւմէթիլնէ էթթէթտէն պէրու միւթէսաթվէր օլ-տուղու, վէ մեզքիլ գըլալարըն ինթէ պու նօգթալի նազարտան ինչա իտիլմէթտէ պուճուճուճու ճիւթէթի ըրիլաթը մէվաթէթտէն տիր : Հաթթ-թա ալիլիլն էթէթըալ իսթիլէթը նամ գալթըն Վիլնա շէհրի գօմանտան-լըրընա թայեթիլ, վէ մաեթթիլնէ պիւր մէվգի գօմանտանը վէրիլմիլ օլմաթ տալիլ պալէատէթի զաննըն իսա-պէթիլնի թէթիլիլ իտէր մէվաթ-տան պուճուճուճու տուր :

Պէրիլնէր թապալաթ զազէթաթը՝ Ալմանիլն թօրալընճա իճրա օլ-լուճաթ թէթիլիլաթտան պաշա ինթիլիլ օլարատա, « Ալմանիլն թօրա պէթա վէ էտէթաթըն թէթ-

ԻՖԼԱՍ

Իսթանպուլում Էսիր-բաղարընտա քեօսէլէ թաճիրի վէ խուրտավածը Տէմիրճեան Բարսեղ Էֆ.նին հոկտ. 28 տէն իթիպարէն իֆլասընա, վէ քէնտիսինին հապս ու թէվգիֆինէ Մահմէտի թիճարէթի Պահրիէէտէն գարար վէրիվիշ տիր:

ԳՕԼԷՐԱ

Մէճլիսի սըհհինէ գարարըյլա Հիճաղ սահիլինտէն Գօնֆուտաեա գատար օլան պիւթիւն Արապիս-թան սէվահիլի միւվարէտաթընա գարը մէվգու օլան 10 կիւնլիւք գարանթինա՝ Էվլէլէի կիւնտէն ի-թիպարէն 5 կիւնէ թէնդիլ իտիվիշ վէ Գօնֆուտաեան Պապ ԷլՄանտէ-պէ գատար օլան սէվահիլ միւվարէտաթըն հագգընտա մէվգու օլան 10 կիւնլիւք գարանթինա իպգա ի-տիվիշ տիր:

Սօն 24 սաաթ գարֆընտա Շամտա քօլէրաեա 15 քիշի թու թուլուպ, վէ էսկի թու թուլանլարտան 8 վէֆի-եաթ վուգու պուլտուղու՝ Սուրիէ վիլաեթ մագաժընտան հոկտ. 29 թարիխիլէ կէօնտէրիլէն թէլէ-կրաֆնամէտէ իշար, վէ Հալէպ վիլաեթիլինտէն հոկտ. 28 վէ 29 թարիխիլ իքի գըլթա թէլէլիւրաֆնա-մէտէ տախի, Հալէպտէ գօլէրա վու-գուլթը օլմատուղը կիպի, Անթա-քիատա հոկտ. 18 տէն, վէ Պիլէճիկէ թապի 2 քրաբլէս գարիէսինտէ տա-խի հոկտ. 25 ինտէն պէրու հիշ վու-գուլթ օլմատուղը իշար գըլընմըշ տըր:

ՀԱՅՏՈՒՏԼՈՒՅ

Հոկտ. 5 թարիխիլէ Սիրօզտան Մօնի-թէօր Օրիանթալ զագէթաընա պէր վէճ-հի աթի եագըլմըշ տըր:

Էլգընա թարաֆընտան տաղա գալ-տըրմըշ օլան Բաբազօղլու պիրատէրլէ-րին մէսէլէսի իւզէրինէ իճրաի թահ-գըգաթ իթմէք իւզըէ պուլտուան 10 կիւն ագտէմ Ալիսթրաթիէ կիթմիշ օլան միւթէսարըֆը իվա Էվլէլէի կիւն մէր-քէգէ ալտէթ իթմիշ տիր:

Բաբազօղլու գարընտալարըն տաղա գալտըրմըշ օլան Էլգընա իլէ միւնասի-պէթի պուլտուան 32 քիշի միւթէսարըֆ հագրէթլէրինէ էմրի իլէ թահթը թէվ-գըֆա ալընմըշ, վէ պուլտուան 3 իւ-սալը վէրիվիշ տիր:

Մէքըլիւր 3 էլիսաս՝ Էլգընաընա պու-լուտուղու մահլէլէ կիտիպ շաեէտ է-սիրլէրին սէրպէսթ պրագըլմաեաճագ օլուրար իսէ, հիւքիւմէթ թարաֆըն-տան տէրտէթ իտիլէն քէսանըն քեաֆ-ֆէսի թահթէ Էլհըֆ Սէլանիկէ կէօնտէ-րիլիպ, հապս իտիլէճէլէրինտէն պահս-ալ, էսիրլէրին թախիլէսի սէպիլլէրի լիւ-զուլուտու թէվլիլ վէ իսթարէ մէմուր իտիլիլիշ տիր:

Տաղա գալտըրմըշ Էլիսաստան թէօ-տօր Բաբազօղլու պու կիւն խանէսինէ մուվասըլէթ իթմիշ, վէ պիշարէ աճընա-ճագ պիր հալտէ պուլտուան 2 տուր: Բաբազօղլու հայտուլարա պիրիքտէ պուլտուտուղու՝ 8 կիւն գարֆընտա թէ-համիլը օլուտուագ տէրէճէտէ էգիլէթ շէքմիշ տիր: Պիշարէ տուէմ հալտէ քէն-տիսինտէն պի խապէր պուլտուտու, հէ-նուգ թէմամիլլէ քէնտիսի թօրլաեամա-մըշ օլուտուղուտան, հայտուլար հագ-գընտա թաֆսիլաթ վիրէմէմէքտէ տիր: Ենճագ մէրգուլուտ իֆատէսինտէն ան-լալըլտընա կէօրէ, Էլգընա, քէօյիւ

պատըգըլարը սրբատա 20 քիշի օլուպ, մուլախարէն պիրպիլլէրինտէն այրըլ-մըշլար, վէ տաղա գալտըրմըշլար Էլ-խասըն մուհաֆազապը իշին 7 քիշի պը-րագըլմըշ տըր:

Թէօտօր Բաբազօղլու իլէ պիրատէրի տա-ղա գալտըրմըշլարըն պիրինհի ագ-շամը 9 սաաթ եօլ երիւրիւմէ կէ մէգուր օլմուշլար տըր: Կիւնտիւգիւն Էլգընա՝ մէրգուլարը քա մաղարալարտա վէ եա-խօտ տէրէլէր իշինտէ սագլաեալ կիճէ եօլ երիւրեօրար իմիշ Պիշարիլէր Էլգը-նան իլինտէ պուլտուտուգըլար միւտ-տէթէճէ աճըլ վէ սուսուլուգ իլէ սօ-ղուգտան բէք գիւնտէ Էլգիլէթ շէքմիշ-լէր տիր:

Սէքիլ կիւնտէն սօնրա, Էլգընա, մէմ-գուլ թէօտօր Բաբազօղլուտու պիր գա-թըրա պիւտիլիլլէր, վէ բէֆազաթընա իքի հայտուտ թախիլ իթմիշլէր տիր քի, եարը եօլտա մէրգուլ իքի հայտուտուէն եէրինէ տիլէլ իքի հայտուտ կէճմիշլէր տիր: Պու սուրէթլէ մէրգուլ Սիրօզտան 2 սաաթ վէ Ալիսթրաթի գարիէսինտէն 5 սաաթ մէսաֆէտէ պուլտուան Պօֆի-ցա թէլէլէրինտէ քէսային Ալի Տիմիթի մանասթընա գատար կէօթիւրիւլիւշ, վէ օրատա թէլէք իտիլիլ տիր:

Թէօտօր՝ ալա գուլվէթի գալմատըլը ճիհէթլէ, մէքըլիւր մանասթըրա գատար երիւրիւմէ կէ միւթէլտիր օլմաեալ պա-ղըրարագ իսթիմատա պաշլամըշ իսէ տէ, եախօտ սէս իշիտիլմէտիլինտէն, վէ մանասթըր բարաը գօրգտուղու-տան հէր նասըլա պիշարէ սօղուգտան թիլէլէլէք պիւթիւն կիճէ աճըլտա գալմաղա մէճպուր օլմուշ տուր:

Իթմէսի կիւն քէնտիսի եարը տօն-մուշ պիր հալտէ պուլտուտուղլէ հիւքիւ-մէթէ վէ մէրգուլուտ աճըլպապընա իսպարը քէլֆիլէթ օլուտարագ, պիր

ժանտարմա գալթիլլէ պէրապէր աճըլ-պապը՝ մէրգուլուտ պուլտուտուղու եէրէ կիտիպ լագըմ կէլէն մուվէլէթի իշֆա իթմիշլէր տիր: Բիվաեթէ կէօրէ, Էլ-գընա թէօտօր Բաբազօղլուտու, թա-լէպ օլուտան ագշինին իրսալի իշին կէօնտէրմիշլէր, վէ պիրատէրի Սիտէրի-էի եանլարընտա ալըգօյմուշլար տըր: Էլգէր պու րիվաեթէթ սահիլ իսէ, Սիտէ-րինին թախիլէսի բէք չօգ սիւրմէէէ-ճէք տիր:

ՍԱՐԼԱՖԻԵ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՈՐԱՍՐ

Գալաթա 1 շոյ.	
գ. ումուլի 31 հոկտ. գար. 18 27	
գ. 1 շոյ. աշըլ. տուպը 18 27	
Իւնիֆիլէ գար.	
Սէրի A. Ա. Իսթիգրազ	40 10
« B. Բ.	20 20
« C. Գ.	18 27
Բուճլի շըմէնթըրի	57 75
Ագշէ ֆայիլի	7 00
Բարօր	60 00
Հէվալէսիզ	25 00

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՅԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	7 23
Իսթանպուլ պանգասը	4 25
Սօսիլթէ ժէնէրալ	4 04
Թրամիլայ	5 75
Սօսիլթէ Օթթօման պանգասը	4 10

ԱԳՁԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիւար 100 զրուշտան Ղր. Բր.	
Պէնաղ Մէճիտիլէ ֆարգը	107 12
Մէթալիք	98 20
Պէշիք	101 20
Ալթըլըք	102 00
Ինկիլիզ լիւարը	110 16
Ֆրանսըզ ալթուլու	87 18
Բօլ	89 35
Գրէմից ալթուլու	51 10
Գարպօն գայմէսի	9 12
Թահլիլաթը Օսմանիլէ	69 00
Թահլիլաթը Օսմանիլէ	69 00

— Սիգէ հիշ պիր չէյ սէօյլէմէտի՝ մի.
— Նէ՞ խուսուտա:
— Տիւն վուգու պուլմուշ օլան պիր տուէլլօ խուսուտընտա:
— Խալը, մատամ, հիշ պիր չէյ սէօյլէմէտի. Եալընըգ տիւնքի կիւնիւ քէօյտէ կէշիլմիշ օլտուղուտու պէեան իթտի:
— Հա՞նկը քէօյտէ վագըլթ կէշիլմիշ օլտուղուտու պիլիեօր-մուսուլուգ:
— Էվլէլթ. Մէն-Բօր ճիվարլարընտան պահսալ, «Օրատը բէք կիլգէլ տիր... թէքրար կիտէճէէիմ» տէտի:
— Թէշէքըլիւր իտէրիմ գըլըմ:
— Չալթընըլըն կէլմիշ օլտուղուտու մատամա խապէր վէր-տիլիմտէ, թարաֆընդտան հիշ պիր չէյ սէօյլէմէքիլիմ լա՞ղըմ մը տըր:
— Քէնտիսինէ սէլամ սէօյլէին, օ գատարը քեաֆի տիր:
Կապրի, պատէհու արապասընա րաքիպէն, խանէսինէ ալտէթ իտէճէլին արապաճըրընա անլաթտը. Էսնաի հարէքթտէ,
— Պէվգէլատա պիր չէյ օլմագտա իտուկի կիւն կիպի աշի-քեար տըր. Էլէր տիւնքի կիւն վուգու պուլմուշ օլան տուէլլօտու կիլիլ թուլմագ իսթէեօրլար իսէ, տիմէք օլուր քի, իքի խասիմլէր-տէն պիրի վէֆաթ իթմիշ տիր, վէ մարքի տը Վալանտէլի պէր հաեաթ կէօրմիշ օլտուղու՝ ճիհէթլէ, տիմէք վէֆաթ իթմիշ օլան ժիւլ տը Լիւսընայ տըր... Հէր նէ իսէ, Մէն-Բօրա կիտէճէէիմ, տիմէքտէ իտի:
Կապրի խանէսինէ ալտէթինտէ, ալա վագըլթ կէշիլմէքիլիլ քէնտիսինէ էօյլէ թաամը հաղըր իտիլմէսինի, վէ տէմիր եօլլարը-նըն թարիֆալարըն հալի պիր քիթապ կէթիլիլմէսինի իսթար իթտի:
Իշպու իքի էմր տախի իճրա օլուտուպ, մէգպուրէ, թաամընը իտէրքէն, էլիֆպա սըրասըյլա մէքըլիւր քիթապը աշտը, վէ պուլ-տան ալտըղը մալիւմաթ իճապընճա, էօյլէէի օն իքի տագըգա կէ-չէրէք Սէսնա միւթէվէճէհիլէն հարէքէթ իտէն գալթարա րաքիպ օլմաեա գարար վէրտի:

Այնի վագըլթտա օտապընըն գաբուտու չալընտըղընտան, Կապ-րի սարըլտը:
Ագշամ թաամընըն հաղըր օլտուղու մէգպուրէէն խապէր վէ-րիլմէքլէ, խըզմէթքեարլարը թարաֆընտան էնվաի մանէալար վէ-րիլմէմէսի իշին, սուֆրաեա օթուրտու իսէ տէ, հիշ պիր չէյ եէ-մէտի:
Կապրի՝ օ ագշամըն պագի գըսմընը միւշքիլ պիր հալտէ կէշի-րիպ, եալթաղընա եալթաղըն գէման, «կիճէլէր ինսանըն միւշալիլի տիրլէր» տէտի, ֆագաթ ուղուտ միւտտէթ ուեուեամատըղընտան, պիր թագըմ թախիլաթիա ֆիքրի մէշղուլ օլտու. Եէօյլէքի գօնթ տը Լիւսընայ՝ վէֆաթ իթմիշ օլմաեալ, եալընըգ մէճուհ օլմուշ օլապիլէճէլինտէն, շաեէտ մէճուհ իտի իսէ, աճապա Բարիսէ՝ մի կէթիլիլմիշ, Էօգսա տիլէր պիր մահլէլէ՝ մի կէթիլիլմիշ իտի:
Իմաի, աճէլէթէն եալթաղընտան գալթըպ, Էլպիսէսինի կիւնի-տի, վէ արապասըն հաղըրալթըպ, Մ. Վէրվէյին խանէսինէ կիթ-մէք իսթէտիլինի արապաճըրընա իսթար իթտի:
Մ. Վէրվէյին խանէսինէ մուվասըլէթինտէ, գաբուտու աշան խըզմէթէիլէ,
— Մ. պարօն պուլտաւ՝ մը տըր, տէյի սիւալ իթտի:
Խըզմէթէիլ. - Խալը մատամ. Մ. պարօն տիշարը չըգտը:
Կապրի. - (Միւթէրէտտիւտ պիր չէհրէ իլէ.) Պու գատար էր-քէն մի:
— Մ'ատամ, Մ. գօնթ տը Մէն-Բօման կէլիպ, Էֆէնտիլի պուլ-տու, վէ օն տագըգա Էվլէլ իքիսի պիրիքտէ կիթտիլէր:
— Նէ՞րէտէ օլտուգլարընը պիլիեօրմուսուլուգ:
— Խալը մատամ:
— Մ. պարօն տիւն ագշամ կէ՞ճ մի կէլտի:
— Սաաթ օն պիր պուլտուղա եագըն կէլտի:
— Տիւն վուգու պուլմուշ օլան պիր ֆէլաքէթտէն պահս իթ-մէտի մի:
— Հիշ պիր չէյտէն պահս իթմէտի:
— Սիմասը թապիլի հալտէ՞ մի իտի:
— Թասալը կէթիլիլիւեօրտու:
— Եիւպհէթիլ Նէրէտէն կէլտիլինի պիլմէեօրտուլուգ:
— Մ. պարօն իլէ Մ. տը Մէն-Բօմանըն պիր տուէլլօտա շահիտ օլմուշ օլտուգլարընտան խապէրտար իտիմ. աճապ պէնիմ էֆէն-
Բ—39

[illegible]

տիմ՝ քէնտի հիսապլարընը պանա վէրմէի ատէթ իթմէյիշ օլ-
տուղունտան, պունտան ֆաղլա մալիւմաթըմ եօգ տուր :

Կապրիէլ, տիւշիւնճէսի տահա զիեատէ արթարագ մուֆարագաթ իթտի :

Մեզ պուրէ, Մ. տը վէրվէ, ի իւէ Մ. տը Սէն-Բամանըն սապահ-
լաեւն էրքէն պիրիքքոէ տիշարը չըգմըլ օլմալարընտան՝ մաթթու
եախօտ մէճրուհ օլան ժիւլ տը Լիւսընայըն եանընա կիլթմիշ օլ-
մալարը նէթիճէսինէ իճթիմայ վերտի:

Պատէհու արապասընը Սիրգ սոգաղընա սէվզ իլէ, պիր կիւն էվվէլ վուգու պուլտուղու իւղրէ, օթէլէ պիր գաչ ատըմ գալա-րազ, խըզմէթհիսինի կէօնտէրիպ, ժան Տիւֆուրու ճէլպ իթտի, վէ մէրգու՝ Կապրինին խըզմէթհիսինի թանրտըղընտա, էֆէնտի-սի թարաֆընտան քէնտինէ վուգու պուլտան իխթարը խաթըրլա-եարազ, արապաեա տօզըու իլէրլէտիկի սըրաատա, սիմասընը՝ մէվ-գիեե միւնասիպ պիր հալէ իֆրաղ իթտի, Շէօլլէքի Կապրի, Ժա-նը կէօրտուկիւնաէ,

— Պիր Ֆէլաքէթ վուգու պուլմուշ օլտուդունու սիմանըդտան
անյաեօրում, տէտի:

— Ահա մատամբ, վեսպէսէն իթմէկէն հադգընըդ վար տըր, թամ սաաթ սէքիգտէ թամամըն հազըր իտիլմէսինի Մ. Դօնթ իսթար իթմիյ իտի:

Կապրի . - (Մէրգումուն սէօզիւնիւ քէսէրէք .) է.՝

— Իշմէ էֆէնտիմ, սուֆրա տիւն ագչամ թամ սաաթ սէ.
քիզտէ հազըր իտի. պու սապահ էյան օ հայտէ տիր:

— Տիմէք Մ. գօնթ վէճակի իթարի :

— Վէճաթ ի՛նքնիշ մի, եօգաւ հաեա՞ծտա մը տըր պիլմէմ մատամ, ֆադաթ շուրասընը պիլիւրիմքի, Մ. գօնթ ալտէթ ինքնատիկի կիպի, խապէր տէ կէօնտէրմէտի:

— Լաքին պու ագլլ էրմէղ շէյ տիր :

— Եվ վե՛ր յառամ, աղբւլ էրմէզ չէյ տիր, ֆազաթ թէէսսիւֆ
իտէրիմ քի, բէք սօղըսու տուր :

— Տիմէք Մ. Վերվէյ Վէ Մ. ալ Սէն.Րօման օթէլէ հիշ կէտ-
մէտիւէր :

— Խալը մատամ :

— Լաքին պու շէյ հագգընտա սիզին մալիւմաթընըզ օլմալը
իտի :

— Մ, գօնթուհն շահիտլերի խանէլերինէ պիրինի կէօնտէրտիմ

Իսէ տէ, Իքիսինին տէ Եվէրինտէ օլմատըղլարընը խապէր ալաւմ — Եա՛րապաի, Եա՛րաաաի... Զիս տեղ չէ տէն, Եաաաաաաաաա

— Յա՛ր ապպրի, ես ի՜նչ պիր չէյտէն խապէրտար
սմա՛գ... Համե՛կա ներդռե՛լ աստուծոյ տանը... Եւ մի՛

— Հագեղենը վառ մատամբ. պենտենիզ տե պունու տիեօրու՝

— Յիսկի՛նք սո՛ւք հաճախե՛լընդը՝

— Պէտքի տեղ տա՛ւ տա՛ւ տա՛ւ տա՛ւ տա՛ւ :

— Կէլբը պիր ազ տահա պէքլէմէք էվլէա տըր :

— Հէր նէ եօլտա խապէր ալլըրսանըղ, լինճա իտէրիմ, պանա

Մինչև 1917 թ. հունիս 1-ը

Պու սէօզէրաւէն ունրա, Ժան Տիւֆուր՝ զահիրէն Կէրիս Եւ.

բնակչության չափերը, որոնք կհանգեցնեն անհրաժեշտ փոփոխությունների կատարմանը:

Վապրի իսէ, կրթտիքն հէհէհաճը արթարադ, հիտտէթ ու զազապլա,

— Աճապա նէ վագը օլտող, Աճապա պաննա պու խոսուսուստա
ասլա մալիւմաթ վէրիլմէյէսինի թահիրբէն ի'խթար մը իթմիշ

տիրի - Լաբին պղլմէք խթէրիմ, վէ պղլէճէեիմ, տէտի, վէ ան-
տէն տօղրու մատմաղէլ Վալանթինին խանէսինէ աղիմէթլէ, արա-

պատմության հսկող, իբր գալիս ներտրվենյերին գատեմէլէրինտէն սիւ-
րաթիէ եօգարը չլգտը, վէ Վալանթինին գաբուսուհու շիտտէթիէ

Պէտէմէ գաբուեու աշարագ ,

— Վախ մատամբ կապրելէ սիրովսինիդ, Պու սապահ հէքինիդ
տէ կիւնէշին տողտողու զէ՞ման մը եաթագտան գալիւտընիդ,

— Վալանթին պուրատա՞մը տըր :

— Պու. վաղը թ տեղադրե՞մք չըգտը :

— Եւրոմ' սաաթտան պէրու տիշարը չըգմը տըր,
— Նէրէէէ կիթտի.

— Տեղանորի սօգաղընա՝ Արապաճըսընա պու ժաճէլի սէօյ-
լէրքէն իշիթ տիմ :

— Տիւն ագչամ կէ՞ճ մի ավտէթ իթտի .
— Եարը կիճէեի եարըմ սաաթ կէչէրէք ավտէթ իթտի .